

Naslov:

Hraste, Mate

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Mate Hraste (25.01.1897. - 29.11.1970.), hrvatski jezikoslovac. Slavistiku diplomirao 1923. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, doktorirao 1937. u Beogradu disertacijom Čakavski dijalekat ostrva Hvara (objavljena 1935. u časopisu Južnoslovenski filolog i 1937. samostalno). Od 1924. profesor u Sisku, Srijemskoj Mitrovici i Petrinji, 1946. docent na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na Katedri za povijest jezika i dijalektologiju, a od 1955. redoviti profesor. Umirovljen je 1965. godine. Bio je od 1961. redoviti član JAZU, 1961–65. ravnatelj Instituta za jezik JAZU, predsjednik mnogih strukovnih tijela i urednik jezikoslovnih publikacija (npr. Hrvatski dijalektološki zbornik, Filologija, Jezik). Dobio je Nagradu za životno djelo (1970.).

Dva su glavna područja Hrastine stručne i znanstvene djelatnosti: školske gramatike i hrvatska dijalektologija. Objavio je niz hrvatskih gramatika za osnovne i srednje škole, od kojih je najveća i najpoznatija priručna Gramatika hrvatskoga ili srpskoga jezika (koautori I. Brabec i S. Živković), izišla od 1952. do 1970. u 9 izdanja. Njegova opsežna dijalektološka istraživanja urodila su mnogobrojnim raspravama o hrvatskim narječjima, osobito čakavskome. Objelodanio je radove o bruškom (Crtice o bruškom dijalektu, 1926.), hvarskom, viškom, bračkom, šoltanskom, čiovskom, drveničkom, susačkom, rapskom, senjskom, zadarskom i drugim govorima. Istražujući posebice akcentuaciju, objavio je nekoliko sinteza (Dvoakcentatski sistem u hrvatskom ili srpskom jeziku, 1957.; O kanovačkom akcentu u Hrvatskoj, 1957.). Bavio se i onomastičkim čakavskim istraživanjima (Antroponimija i toponimija općine hvarske, 1956.). Posmrtno mu je, u suradnji s P. Šimunovićem, izišao 1979. prvi svezak rječnika Čakavisches-deutsches Lexikon.

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Srijemska Mitrovica

Sisak (SISAK)

Petrinja (PETRINJA)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1897-1970 g.

Funkcije:

Jezikoslovac